«يولدز»
يكشنبه، سه شنبه وپنجشنبه كونلرنده هفته ده
اوچ مرتبه نشر ايدلور، ملی جريدهٔ تركيه در.
بهاسی: بر سنه اوچون دورت صوم،
آلتی آی اوچون ايكی صوم،
اوچ آی اوچون بر صوم ٢٠ تيندر.
آدرس آلماشدرو ٢٨ تين.
اداره سی بچه ن بازارنده «بلغار»
مسافرخانه سنده ١٩ نچی نومرده در.

يولدز

آلتنچی سنه

ГАЗЕТА
„ЮЛДУЗЪ"
Цѣна 4 руб. на годъ
Редакція и Контора:
Казань, номера „Болгаръ" № 19-й.
АДРЕСЪ:
Казань, редакція „ЮЛДУЗЪ".
Russie, Kazan, redaction
„Julduz".
Плата за объявленія:
(25) и (15) коп.
Телефонъ № 748

تنبه الغافلين

ترجمه سی نك ايكنچی جزئی باصلوب چقدی. امام لرغه وعظ سويله ر اوچون آلورغه توصيه ايتهمز.

	بهاسی	پوچته ايله
١ نچی جزء مجلد	١ صوم ٢٠ تين	١ صوم ٤٥ تين
٢ نچی جزء مجلد	« ١ « ٢٠	« ١ « ٤٥

آدرس: Казань „Маарифъ"

باصيله باشلادی

تاتارچه عربچه لغت كتابی

بو كتاب، خلقمز آراسنده كوبدن بيرلی مقبول ومستعمل بولغان اختری كبيرنك ترجمه سی در. فقط اختری كبير اوزيگنه بولمای قاموس عربی وبوندن باشقه معتبر لغت كتابلرندن استفاده ايله تكميل ايتولمشدر. عربی سوزلر ايره ك حرفدن جيولوب حركه لی بولاچق ومعنی سی واق حرفدن جيولاچقدر.

آدريس: Казань „Сабахъ"

ياكاغنه باصلوب چقدی.

قصقه چه جغرافيه (رسملی)	ز. امين اثری	٢٥ تين	پوچته ايله ٣١ تين
علم حال III (معاملات)	ی. خليلی	« ٢٠ «	« « ٢٤ «
آنالی I	ع. عصمتی	« ١٥ «	« « ١٩ «
كربووهم آنلارنی صاقلاو.	ف. ابراهيموا	« ١٠ «	« « ١٢ «

كوبله ب آلور اوچون آدريس: казань „Юлъ"

برادران كريموفلر تجارتخانه سی

قزانده، اوفاده هم اورنبورغده

شايان فهيم رسملی	١٥ تين
تونله	« ١٥
معصوم قربان	« ٢٠
محبت قربانی	« ٢٠
مينمده بارياز غانلارم	« ٦
لذت - ياكه تم	« ٦
يازتاميچيلری	« ٦

استه گان كشيلرگه شول كتابلر پوچته برله ن هر طرفقه كوندرلور. لكن زاداتقه يه رورگه تيوش. چونكه زاداتقه سز زاكازلر قبول ايدلميدر. زاداتقه اوچون پوچته ماركه سی مقبول.

Казанъ, Уфа, Оренбургъ: Бр. КАРИМОВЫМЪ.

مكتب مديرلری ومعلم افنديلر دقتينه!

„كريموف، حسينوف وشركاسی" نك اورنبورغده هم اوفاده غی كتاب هم يازو ومكتب اسبابلری مغازينلرنده بتون روسيه ده باصلغان هر بر تورلی ادبی، فنی، تاريخی رساله لر، مكتب ومدرسه لر ايچون هر بر طرفدن درس كتابلری كوبله بزور اسكيدكه ايله صاله در. مقصودمز تيك فائده ايتو بولمای نچه خلقمزغه مدنی وعلمی بر خدمت بولدغندن باشقه نشريات شركتلری كبی يالكز اوز نشرياتمز نيغنه صاتوب ياتميچه، چيت نشرياتنی ده كوبله ب وممكن قدر آرزان صاتارغه طرشامز وشول طريقه خلقمزنك خصوصا مكتب مديرلری ومعلم افنديلرنك آغر خدمتلرينه ياردمله شو يوزندن آنلرنك طلبلرينه احتراماً هر برزاكازلرنی كمال دقت واعتنا ايله حاضرله ب يه ره مز. صورالغان كتاب اورنينه باشقه نی يه رمه و ايك رعايه ايتلورگه تيوشلی بر شرعا بولدغندن، بركانی صوراوچيغه ايكنچی هيچ يه رمه يمز. زاكازلر كونی ايله پوچته غه طابشرله. زاداتكه سز نالوژ يه رلمی. زاداتكه گه پوچته ماركه سيده ياری. آدريس:

Оренбургъ ياكه Уфа Т-ву Каримовъ, Хусаиновъ и Ко.

احمد گرای حسنی وشركاسی طرفندن باصلغان درس كتابلری:

رسملی علم حيواناب

مرتبی: ادريس حميدی ١٢٠ صحيفه و ٨٥ رسملی. زور قولده، ياخشی كاغزده نفيس روشده باصلغان. ايك صوكغی ومشهور اثرلردن جيلوب ايكنچی دفعه اولارق طبع قيلنغان بونادر اثر رشدی مكتبلر پروغرامينه كرتلورگه موافق بر درس كتابيدر. بهاسی ٣٥ تين، پوچته ايله يه رورگه ٤١ تين. كوبله ب اسكيدكه!

منتظم قرائت كتابی

برنچی جزء. مرتبی: سلطان رحمتقلی. ٦٠ صحيفه لك. زور قولده، ياخشی كاغزده نفيس روشده باصلغان. بو كونگه قدر ترتيب قيلنغان قرائت كتابلری آراسنده مندرجاتينك ياخشيلغی وعباره سينك آچقلغی جهتدن ابتدائی ورشدی مكتبلرنك درس پروغراملرينه كرتلورگه ايك تيش بر كتابدر. بهاسی ١٥ تين، پوچته ايله يه رورگه ١٩ تين. كوبله ب اسكيدكه!

مراجعت اوچون آدرس: г. Казань, „Гасръ".

ايليكترو تياتر
«سۋيت»
مسكاوسكی اورامده، اشچيغلوف يورطنده
سيانس هر كون كيچ ٤ ساعتده باشلانا.

پنجشنبه، جمعه، شنبه هم يكشنبه
كونلرده كورسه تله چك رسملر:
١) حضرت يوسفنك تاريخی كارتيناسی
(دراما) ٢) صوكرنی قايناتكز.
ميكروبلر طورمشندن (فنی كارتينا)
٣) كارول خسته سی اوچون (ميلودراما)
٤) بوقلاتنچ پيبيسا (كولكی) ٥) پانيكا
بلغه سی. طبيعتدن (كورنش)
٦) آفنا وبيلچينی آولاو (كولكی)
٧) كاماندبرنك صورتی (كولكی).

كارتينه لر دوشنبه
وپنجشنبه كونلرده
آلماشنادر.
آنتراكت وقتلرنده هم
سيانس وقتنده بيش
كشيدن مركب استرونی
آركستر هر تورلی مسلمان
كويلری اوينايا چقدر.

«يولدز»

نك آلتنچی سنهٔ دوامه سی اولان ١٩١١ نچی يل اوچون مشتری قبول ايدله در.

هر بر يوللی دورت صوم يبه روب بر يللق مشتری بولوب يازلغان كشيلرگه ,,روستان" اسملی اصول جديده ايله روس تلی اويره ته طورغان زور بر كتاب هديه ايدله چكدر.

روسيه ده گی هر بر پوچته خانه لرده «يولدز» گازيته سينه مشتری قبول ايدله در. «يولدز» گازيته سينه يازلو اراده سنده بولغان كشيلرگه آقچه لرن پوچته خانه گه كرتوب بيرب اوزلرينك آدرسلرن يازدرب كويتانسيه آلورغه ممكندر.

«يولدز» نك بر سنه لكی دورت صوم، آلتی آيلغی ايكی صوم اوچ آيلغی بر صوم ٢٠ تيندر.
بر صومغه ييبه رگان كشيلرگه گازيته ايكی آيغه كوندريلور.

تش طبيبی Ал. М. Бурляндъ
آليكساندر ماركوۋچ بورله ند
آورولرنی هر كون ٩ دن ٤ كه قدر قبول ايته. نيخوينسكی هم بچه ن بازاری اوراملری چاتنده برادران كريمفلر يورطنده.

اظهار تشكر.

رفيقه منك غيربت ابديه سندن طولای دوچار اولديغم قايغولرمه اشتراك ايدوب مشافهة، تيلغرام وخط برله ن بزلرنی تعزيه ايتكان قرداش واحبابلريمنك جمله سينه ايك نچكه حسياتم ايله ن عرض تشكر ايده رم.
مولام سزلرنی آفاتدن مصون ايله سون آمين.

مدرسهٔ محمديه معلملرندن: يعقوب آدوتی

اداره دن:

بو نومر ايله بتون شهر مشتريلرينه آليكسييف كيبتينك اعلانی يبه رلدی.

При этомъ номерѣ всѣмъ городскимъ подписчикамъ разсылается объявленіе Д. А. Алексѣева о распродажѣ товаровъ.

صوغش احتمالی.

تركيه نك ماكيدونيه ده بيك قاتی حاضرلنه نووندن گازيته لر صوغش بولو احتمالن يازا باشلاديلر.

اگرده ماكيدونيه خلقينه آستردن ياردم اينوده دوام ايتسه لر، گريتسيه ايله بلغاريه گه تركيه اوزی صوغش اعلان قيلاچق ايمش.

گريتسيه ايله بلغاريه آراسنده ياشرن كيگاش بورمكده ايمش. بمن فتنه سی زورايوب تركيه نك شغلی آرتسه، آنلرده تركيه ايله صوغش باشلارغه قرشالر ايمش. بو كونلرده آوستريه ده ده حاضرلنو فوق العاده در. تركيه طغزلانوب كيتسه، آوستريه «يكی بازار» سنجاغن آلمقچی ايمش. تركيه گه بو آفتلر كيله قالسه، عربستانده حكومت جديده گه قارشی فتنه چغارغان قديمی شيخ وايشانلردن كيله چكدر.

ماكيدونيه ده گريك وبلغار قاچقنلرينك هر وقت فتنه لر چغارولری، ترك مأمورلرينك آوللرغه هجوم ايتولری معلومدر. تركيه حكومتی چته لرگه بعض دولتلر طرفندن ياشرن روشده ياردم ايدلگانلگی حقنده خبر آلغان.

«اتحاد وترقی» كامينيتی اعضالرندن عمرحاجی بو آراده اوسكوب شهرينه كيلگان ايكان. آنك كنج تركلر كامينيتنك تركيه نك تيزلكده صوغش باشلارغه مجبور برلاچغن اعلام قيلغان.

— صوفيه هم آفينا ماكيدونيه بانديلرينه ياردم ايتوب طورغان مدتده تركيه نك بلغاريه هم گريتسيه گه قارشی صوغشقه باروی بيك احتمال، ديگان.

دولت دوماسی.

٢٦ نچی غينوار مجلسنده تعليم عمومی ياصاو طوغروسنده غی نظام لائحه سينك، مكتب چلته ری ياصاو قاعده لری هم تعليم ابتدائی اوچون تعيين ايدلگان آقچه نی طريقه، صرف قيلو ترتيبلری حقنده غی فصلی مذاكره قيلنا. بو حقده برنيچه كشی سويله گاننك صوكنده، ١، ٢، ٣، ٤، هم ٦ نچی استاتيه لر كاميسيه تحريرنچه قبول ايتله لر.

بيشنچی استاتيه طبچينين نك تصحيحی ايله اوشبو روشده قبول ايتله: مكتب چلته ری ياصاو حقنده غی لائحه لر هم مصرف طوتو اوچيلشنی صاۋيتلرنك قراری، بو حقده غی همه بيانات ايله معارف وزارتينه تصديق قيلنورغه بيرله در.

معارف وزارتی طرفندن زيمسكی هم شهر اداره لرينه بيرله طورغان ياردمنلك مقدارن بيان قيلغان بيدنچی استاتيه ده كاميسيه تحريرنچه قبول ايتله. باشقه استاتيه لر حقنده مباحثه ده بولمی. همه سی كاميسيه تحريرنچه قبول ايتله لر.

تعليم عمومی حقنده غی نظام لائحه سن مذاكره قيلوب بترگاچ دپوتات دزيوبينسكی نك فكری دوما طرفندن قبول ايتله. اول ئه يته: حكومت اينارودیس مكتبلری خصوصا قرغز مكتبلری اوچون ياگادن آقچه تعيين ايتو حقنده قاعده لر ياصاسون ايدی-دی.

بوندن صوك ايسركلككه قارشی چاره لر طابو حقنده غی نظام لائحه سن مذاكره باشلانا. ماليه كاميسيه سينك داكلادچيسی بارون ديركاف باشقه مملكتلرنك كوبسينه قاراغانده روسيه ده اچملك آزراق استعمال قيلنغانلغن سويلی، ايسركلككه قارشی طورو، خلق طرفندن ياردم بولغانده غنه گوزل نتيجه لر بيرورگه ممكن-دی.

محكمه لرنی اصلاح كاميسيه سينك داكلادچيسی زاخاريف بو كاميسيه نك ايسركلككه قارشی طورو كاميسيه سينك روسيه ده ايسركلكنی درجه ده ترقی ايتوون تقدير ايتو حقنده غی فكرلرينه قارشی كيلگانلگن بيان ايته. محكمه لرنی اصلاح كاميسيه سينك فكرنچه، روسيه ده ايسركلك تورلی جزالر ايله قارشی طورورلق درجه ده اجتماعی بربلا توگل. ايسركلككه قارشی طورو كاميسيه سينك بتون چاره سی آراقی هم اسپيرت ايله صاتو اينونی قصو. اما محكمه لرنی اصلاح كاميسيه سينك فكرنچه ايسركلككه قارشی طورونك ايك زور چاره لرندن برسی خلقنی مدنيت هم اقتصادی جهتدن ترقی ايتدرودر.

بوندن صوك ماليه وزيرينك معاونی نوۋينسكی سويلی. اول ئه يته: ايسركلكنك ناچاراش ايكانچيلكنده ايكی تورلی فكر بولورغه ممكن توگل. آنكا حكومت ده خلق ده فائده لی تدبيرلر ايله قارشی طورورغه كيره ك. لكن چيليشوفنك، حكومتنی ايسركلكنی حمايه قيلا ديگان شلته سی حقسز. اچونی بتونله ی منع قيلو مسئله سينه كيلگاچ، مسئله آچق قالا. چيليشوف بيك مشهور طبيبلرنك سوزينه اعتماد قيلوب آزغنه اچملك اچونك ده ضررلی ايكانچيلگن اثبات ايتارگه طرشسه ده مسئله آنك ايله گنه حل قيلنوب بتمی. چونكه نيمس فرانسوز، آميريكه آندن صوك روسيه ده غی بيك مشهور طبيبلر ۋينوگرادن هم ايكمه كدن ياصالغان اچملكلرنی آزغنه اچونك ضررسز، حتی فائده لی ايدكن سويليلر. چيليشوفنك سوبله وی ايله گنه اچملكنك ضرری آرتمی. حكومت اچملك استعمالينه قارشی طورمی اما آنی سوء استعمال قيلوغه قارشی طورا. هم فائده لی تدبيرلر ايله بر گاموفق بولونی اميد ايته-دی. هم چيليشوفنك باشقه سوزلرينه ده جواب بيره.

اوكته برچيلردن ليرخی - اچملك استعمالی آزايو ايله حكومتنك ماليه جهتينه كيمچيلك كيلمه يه چكن سويلی. چونكه اچملك آز استعمال قيلنسه خلقنك دولتی آرتا، وشونك ايله برياقدن كيلگان ضررنی قابلارغه ممكن بولا-دی. بوندن صوك بو مسئله نی مذاكره طوقتانلوب برنيچه واق نظام لائحه لری قارالا.

٢٨ نچی غينوار مجلسنده ينه دن شول مسئله نی مذاكره باشلانا.

روژكوف – كاميسيه نك ايسركلككه قارشی طورو اوچون ياصاغان چاره لری موافق توگل. ايسركلكنی بترو اوچون خلقنی آغارتورغه هم ١٧ نچی اوكتبر مانيفيستنده بيان قيلنغان نرسه لرنی وجودكه چغارورغه كيره ك-دی.

گيراسيمينكو – ايسركلككه گنه قارشی طورورغه كيره ك، اما آزلاب استعمال قيلوغه قارشی كيلمه سكه كيره ك-دی. هم ايسركلككه قارشی طورو اوچون، آوللرده آراقی كيبيتلرن بتروب شهرلرده گنه قالدرورغه كيره ك. بونك آرقاسنده مانوپوليه نك بيك كوب راصخودی كيموب، آراقی نك حاضرگی بهاسن اوچ اولش توشرورگه ممكن بولور-دی.

آموسيونك – كره ستيانلرنی اچه رگه صالنغانلر ديب عيبله وگه قارشی كيله. هم ايسركلكدن قوتقارونك چاره سی اصلاحات ياصاو وكره ستيانلرگه يير بيرو-دی.

يانوشكيويچ ده آزلاب استعمال قيلوغه قارشی كيلمه سكه كيره ك-دی. يرمولچيك آراقی صاتا طورغان اورنلرنی آزايتورغه كيگاش بيره.

استوزچاك – آراقی پشرونی بتونله ی بتررگه كيره ك-دی.

پيترووۋسكی - ايسركلككه قارشی طورو، خلق اوزی طوتنغانده غنه ممكن بولاچق-دی. شونك اوچون جيينلر وسايوزلر ياصارغه

ایرکنچیلك بیرونی معقول کوره. یوق ایسه قورقنوایله‌گنه براش‌ده چغاچق توگل-دی. بواورنغه بینگاچ مجلس یاڭادن بولائحه‌نی مذاکره قیلونی طوقتاتوب باشقه واق لائحه‌لرنی قارارغه طوتندی.

ترکلرنڭ حالی.

صوڭغی کونلرده چققان گازیته‌لرنڭ هیچ برسینه‌ده اشانور حال یوق. برگازیته‌ده ترکیه‌نڭ قوتینڭ یاڭارغانلغندن، آنڭ قوتینڭ آرتقانلغندن هم تیزدن کم ایله بولسه‌ده برحکومت ایله صوغشورغه حاضرله‌نگه‌نلگندن بحث اینه. ایکنچی برگازیته‌نی قاراسەڭ، ترکیه‌نڭ هیچ بر قوّتی، عسکری هم آقچه‌سی یوقلغنی سویلی. بو کونلرده کیلگان «ناۋوی ۋریمه» گازیته‌سینه پاریژدن یازلغان برمکتوبده ترکیه‌نڭ درجه‌سن بتونله‌ی توشوروب یازالر. «ناۋوی ۋریمه»نڭ مخبری یاکوڵف پاریژده ترك رادیکاللری طرفندن نشر ایدلمکده اولان «مشروطیت» ژورنالینڭ اداره‌سینه کروب انڭ هیئت اداره‌سندن ترکیه‌نڭ حالی حقنده بعض سواللر صوراغان. آنڭ سواللرینه قارشی «مشروطیت»چیلرنڭ بیرگان جوابلری اعتبارایدلورگه صلاحیتلی جوابلر اولمقدن بو اورنده درج ایتونی موافق کوردك. «ناۋوی ۋریمه» مخبری آنلردن ترکیه‌نڭ صوغشقه حاضرله‌نووی حقنده صوراغان. «مشروطیت»چیلر اڭا اوشبو روشده برجواب بیرگانلر: «اتحاد وترقی» کابینه‌سینڭ صوغشنی تله‌ونده هیچ شك وشبهه یوق لکن آنلرنڭ بوخیاللری عقل ایله‌اویلاب اشله‌گان براش توگل. چونکه بزده نه عسکر بار، نه صوغش کویه‌لری بار ونه آقچه بار. ئه‌یتلگان نرسه‌لرنڭ هیچ برسی بزده یوق. گیرمانیه‌نڭ بزگه صلاغان ایسکی کویه‌لرن فلوتقه حساب ایتو ممکن توگل.

بزروسیه شیکللی زور پادشاهلق ایله صوغشو توگل اوزمزنڭ داخلی فتنه‌لرمزنی باصدررغه‌ده مقتدر توگل. آرناودلقده یاز کونی یاڭادن فتنه‌لر باشلاناچق. حکومت حاضرگی کونده آنده یاڭادن عسکر قویا. حکومت کوبدن توگل، بوندن برنیچه هفته‌لر مقدمگنه آلبانیه‌دن طوبچیلرنی استانبولغه قایتارغان ایدی، ایمدی حاضر یاڭادن شولوق طوبچیلرنی آلبانیه‌غه کیری ییبه‌رگه مجبور بولدی. اوّلده، سلطان عبدالحمید زماننده ماکیدونیه‌ده‌غی قلغارلر، صربلر وگریکلر اوز آراغنه صوغشوب طورالر ایدی. حاضرگی کونده کنج ترکلرنڭ سیاستلری هم آنلرنڭ غیر مللرگه کورسه‌تکان قاتیلقلری آرقاسنده ماکیدونیه فتنه‌چیلری بر اتفاقده بولوب ترکلرگه قارشی طورالر. حاضر آنلر اگر آرناودلر ایله برله‌شوب حرکت قیلا باشلاسه‌لر بزنڭ ماکیدونیه‌ده‌غی حاللرمز بیك ناچارلاناچقدر. بزنڭ حوران هم‌معانده‌گی حاللرمزده شولایوق ناچاردر. اوّلده درزیلر ایله بدویلر بر برسینه دشمان قبیله‌لردن حساب ایدله‌لر ایدی. آنلر دائما اوز آرا صوغشوب چوالشوب طورالار ایدی. حاضرگی کونده ایسه بدویلر درزیلرگه یاردم ایته‌لر. آنلر حاضر درزیلرگه قول بیروب ترکیه حکومتی خلافینه برگه حرکت ایده‌لر. یمنده امام یحیی بکرمی مکدن زیاده یاخشی قوراللانغان عاصیلر حاضرله‌دی. بووهابیلرنی اطاعت قیلدرو اوچون ایڭ آز بولغانده اوتوز ملڭ قدر عسکر قویارغه کیره‌ك بولاچقدر. الجزیره‌ده، کردستانده، کریتده، صاموس آتاونده، الحاصل هر ییرده فتنه باش کوته‌رگان.

بونلرنی اطاعت قیلدرو اوچون بیك کوب آقچه هم بیك کوب عسکر لازمدر، که بولرنڭ هیچ برسی بزده یوق. حال شرنلی بولوب طورغانده آندی حکومت کم ایله صوغشورغه جرأت اینسون‌ده‌هم نی اوچون صوغشسون؟ شوندی خسته‌لق اوستینه دخی‌ده صوغشوب اوز باشینه یاڭادن یاڭا بر بلا آلسونمی؟ بوهیچ بولا طورغان اش‌توگل آنڭ اوستینه ترك خلقی اوزی‌ده یاڭا اداره‌دن هیچ راضی توگل. «اتحاد وترقی» فرقه‌سی اوزینڭ جانن فقط عسکر سایه‌سنده‌گنه صاقلاب کیله. حاضرگی کونده عسکرگه‌ده هیچ اشانور حال یوق. چونکه عسکر آراسنده ده یاڭا حکومتدن ناراضیلق کوندن کون قوّته‌لنوب بارا.

بوسوزگه قارشی مخبر:

— صوڭ اول ناراضی بولغان کشیلرنڭ اوزلرینه مخصوص بر جمعیتلری یاخود بر اتفاقلری بارمی؟ دیب سؤال بیرگان.

آڭا قارشی جوابده «مشروطیت»چیلر:

— یوق، مع التأسف بزده آندی بر جمعیت یوق. بونلر باری‌ده اوز آلدینه‌غنه حرکت اینه طورغان کشیلردر. بزده بواوزمزنڭ ژورنالمزنی اوز اختیارمز ایله‌گنه چغاروب چن مشروطیتکه صوصاغان کشیلرگه یاردم ایتمکچی بولامز.

بزگه بونـڭ اوچون هیچ بر بیردن یاردم فلان یوق. دیب جواب بیرگانلر.

صوڭره مخبر:

-سزنڭ حاضرگی حکومتکزگه گیرمانیه بیك زور تأثیر اینه دیب سویلیلر، بوسوز درستمی؟ دیب برسوآل بیرگان. آڭا قارشی «مشروطیت» چیلر:

— احتمال، بلکه بزنڭ ترکیه‌نی خفتله‌ندرو اوچون شوندی‌براش قیلا طورغاندر. اول بزگه دوستلق کورسه‌تکان بولوب بزنی بتون کورشی حکومتلرمز ایله دشمانلاشدروب بتره‌ده صوڭره اوزفائده‌سی اوچون بزنڭ ایله کیلشه. اول کچك آزیا طوغریسنده‌ده شوندی اش اشله‌دی. گیرمانیه بوندن مقدمده پوتسدام ملاقاتی وقتنده شوندی براش اشله‌دی، اوزینڭ هیچ برملك حقی بولماغان الجزیره حقنده روسیه ایله کیلشوب، آنڭ الجزیره‌گه خوجه‌لق ایلوینه هیچ برقارشی کیلمه وینه روسیه‌دن سوز آلدی، روسیه‌گه بوندن نیندی فائده بولغاندر، آنسی بزگه معلوم توگل. حاصلی گنه بزنڭ کنج ترك اسمنده‌گی کشیلرمز، مملکتمزنی هلاك ایته‌چکلر، مملکتمزنی باشقه‌لرغه تقسیم ایتدرته‌چکلر، دیگانلر.

بو «مشروطیت» چیلر ترکیه‌نڭ حاضرگی اداره‌سندن ناراضی برفرقه کشیلردر. اوزلرینڭ فکرلرن طڭلاتا آلماغانغه ترکیه‌دن قاچوب چغوب فرانسیه وشوینساریه مملکتلرنده یاتالر. باراشلری ترکیه‌نڭ حاضرگی حکومتندن عیب طابودر. گرچه بونلرنڭ فتنه‌لر حقنده سویله‌گان سوزلری برآز طوغری ایسه‌ده اداره حقنده سویله‌گان سوزلرینه اشانوب بتو ممکن توگل.

یاڭا ژورنال

باکو شهری بیك برکنلی برشهر بولوب کینه‌دی. بونده هر آی صاین یاڭا برگازیته یاخود ژورنال چغوب طورا. بوکونگه قدر نشر ایدلوب کیله‌طورغان گازیته وژورناللری اوستینه یاڭادن ینه برخاتونلرغه مخصوص «ایشیق» (یافتیاق) اسمنده یاڭا برژورنال نشرایدله‌باشلاغان. ژورنال مندرجه جهتندن یاخشیغنه کورینه. برنچی نومرنده خاتونلر حقنده شعرلر، بالاتربیه‌سی حقنده کیڭاشلر، بورت حاجتلری حقنده فکرلر، تعلیماتلر، تناسل حقنده معلوماتلر درج ایدلگان. کافکاز گازیته وژورناللرینڭ بوکونگه قدر چققانلرینڭ عمرلری قسقه‌راق بولغان ایدی. اکثری اوقوچیلری بولماغانلقدن دنیادن تیز کوچوب کیتکانلر ایدی. بونسی‌ده آنلر یولینه تابع بولوب کیتمه‌سه یاخشی بولور ایدی. بوکونگه قدر خاتونلرغه مخصوص ژورنال کورنگانی یوق ایدی. امیدرکه کافکاز خاتونلری بونـڭ قدرن بلوب اوقورلر هم کوب یللرغه قدر ژورنالنی یاشاتورلر. آلتی میلیون کافکازلیلرنڭ یارتیسی بولغان خاتونلر اوچون برژورنالنی یاشاتو آغر براش بولماسه کیره‌ك. ژورنال آذربیجان لسانننده اولدقندن روسیه اچنده‌گی تاتارلرغه خصوصا آنلرنڭ خاتونلرینه آڭلاوی چیتندر.

شریعت اسلامیه حرمتینه بررجا.

شوشی عنوانده یولدزنڭ بوندن مقدمده‌گی نسخه‌لرندن برنده محترم موسی افندی بیگیئف جنابلری طرفندن بیك بلیغ ومهم برمقاله یازلغان ایدی. موسی افندی بومقاله‌سی ایله کوبدندن بیرلی سویله‌نوب قالمش «احکام شرعیه مجله‌سی» اورنینه «قواعد فقهیه» نامنده برکتاب یازدیغنی، وبوکتابنڭ شرق کتبخانه‌سی طرفندن نشر ایدلدکنی بیان قیلووی ایله کتدمه‌لرنده غایت اولوغ برخدمتنڭ بارلغنی بلدره‌در.

محترم بیگیئف جنابلری قواعد فقهیه‌نڭ حضرتلر، امام‌لر وطلبه‌لر طرفندن مطالعه ایدلوب تقدیر ویاخود تنقید جهتندن مذاکره أیتلوونی رجا ایده‌در.

محترم موسی افندی دین وملت حرمتینه بوکبی آغر برخدمتنی یوکله‌وده صارانلق قیلمادقی کبی، انشاءالله علمأ امام‌لرمز معلم وطلبه‌لرمزده قواعد فقهیه‌نی آلوب مطالعه قیلو قدرسنده صارانلق قیلماسلار دیوب اویلیمز. وهم‌هرقایومزغه آلوب اوقومقنی ومطالعه أیتمکنی لازم وضرور دیوب بله‌مز.

دوخاونی صابرانیه‌مزدانده بو طوغریده برتدبیر بولونی بیك اخلاصمز ایله کوتکان ایدك. ایندی دوخاونی صابرانیه‌مز مجله تألیفینه دائر لزومی روشده برخدمت کوسترمه‌دی ایسه‌ده صابرانیه‌مزگه «قواعد فقهیه» کتابی حقنده برطرف بولوب قالورغه یاراماسه کیره‌ك دیوب اویلیمز، آنڭ ایچون قواعد فقهیه‌نی قولغه آلماسدن ومطالعه ایتمسدن مقدم بزم کوڭلمزگه اوشبو اویلر کیله‌در: دوخاونی صابرانیه‌مز اوز هیئت اداره‌سی ایله یاخود علمالرمزدن اعتمادلی ذاتلرنڭ دعوت قیلنووی ایله قواعد فقهیه‌نی کوزدن کیچروب مقبول ودستور العمل بولووی حقنده محله امام‌لرینه اعلام ایتولرن تییش دیب بله‌مز؛ چونکه ظالم ومظلومه‌لر آراسنده حکم ایتوچی هرحالده محله امام‌لری وملالردر. قواعد فقهیه کتابی مذکور روشده صابرانیه‌مز طرفندن قبول ایتولمه‌سه ظالم ومظلومه‌لر حقنده بولغان اشلرمز همان ایسکیچه قالاچقدر. آندی اشلرده حاکم رشوتچی بر ملا بولسه، ظالم فائده‌سینه ضعیف کنه روایت شمس محمددن یا باشقه برخلاصه‌دن فلان برقیل‌نی طاباده حکم اینه، صابرانیه آنی قبول قیلا.

اگرده صابرانیه‌مز آندای ضعیف روایتلره وقیل‌لره صلوات اوقوب حاضرگی کونمزده صوڭ درجه‌ده محتاج بولدیغمز مجموعه‌نی قبول ایتوب، محله امام‌لرینه عمل ایله بیورسه اشلرمز تیزلك ایله اصلاح قیلنور دیوب اویلانادر. عکسی حالده رشوتچی خائنلر قارشنده قواعد فقهیه‌نڭ اهمیتی ایسکی فتوی کتابلری ایله برابر بولووندە شبهه یوقدر.

ملا داود آنچورین.

امام‌لرنڭ معاشی حقنده.

(عینا)

محترم محرر جنابلری ۶۲۶نچی نومیره‌لی گازیته‌گزده امام‌لر مسئله‌سی عنوانی ده یازلمش مقاله‌گزده ملالر بوش خدمت ایدوچیلر دیوایتوب بولمی. حساب قیلوب قارالسه کوره‌کی زور محله امام‌لرینڭ یللق حاصللری کوبسنچه اوچ دورت یوز صومدن کیم بولمی‌در دیو یازمش‌سز.

افندی سزنڭ بوسوزکز اچروسنده بیك کوب رقم‌نی مشتمل اولغان امام‌لر حقنده مطلقا ظلم وجنایتدر. گرچه سزنڭ سوزکز قزان آرتی امام‌لرینڭ داحوتلری حقنده توغری ایسه‌ده عموما حسابلاغانده سزنڭ کوسترمش دورت یوزصوم داحوتلرغز یوز محله‌دن باری بر محله‌ده تابلا چاقدر. شمدی توقسان توقز محله‌نڭ موژیقلری اوزلری سنوی بـر یوزصوم فائده وبیره آلمادقلری حالده مقصودی افندی بزنڭ ملالرمزه کوبی داحوت بیرگانمزنی بلوب گازیته‌گه یازغان دیو خوجه نصرالدین کبی تیگی دورت یوزصوم داحوت بیره‌تورغان یوزدن بـر آولنڭ صفت حمیلسنی اورتاقلاشاراق امام‌لرینڭ حالنی نظردین‌ینه واز کیچه‌چك لردر. افندی هربر اشده حساب قیلوب سویله‌و اولی در. بناءً علیه بولارنڭ داحوتلرنی عمومی امام‌لرغه نسبت ایده‌رك حساب تییشدر. مثلا ملالرغه بیرله تورغان صدقه‌لرنڭ ایڭ کوبی ایسه عشر صدقه‌سیدر ولکن شول امام‌لرغه بیرله‌تورغان عشرنی جمع ایدب بتون راسیه‌ده‌غی امام‌لرغه تقسیم ایدلسه هیچ براون آربادن آرتاچق توگل در. بلکی آندانده کیم اولاچاقدر. عشر آرباسندن بیش آلتی پوطدن آصلا آرتق چقمیدر. شمدی ملالرنڭ ایڭ کوب فائده کیتره تورغان عشر صدقه‌لرندن ایللی آلتمش پوط اولوب ایللی‌شارتیندن یکرمی‌بیش اوطز صوم فائده کیله‌در. ۲نچی داحوت بیره تورغان اورنلری ایسه فطر صدقه‌سی‌در. بو هم عموما حساب ایدلسه ایللی‌پوط لر اولادر. ئدلك بوندان یکرمی بیش صوم. ۳نچی داحوت ایسه قربان تیری‌سی‌در بوندن حاصل اولغان نرسه‌ده اون بیش صوملر اولور. ۴نچی داحوتلری ایسه اجرة نکاح در بوندن حاصل فائده عمومغه تطبیق ایدلسه اون‌بش صوملر اولور مجموعسی سیکسان صوملردر. شیمدی‌بوزگه ینکزور اوچون ئه‌لله نیندی میقروبلی کیم صاحب لرندن نیچه موژیقنڭ مرده‌لوی لازمدر.

افندی بیك درسدرکه بوده فائده‌در ولکن بولار بوصدقه‌لرنی هیچ بر اینکان خدمت برابرنده حسابلامادقلرندن مجرد اوزلرینڭ رعایتا واحسانا بیرولرنی ملاحظه ایدوب بوخصوصده جیبلوب جیبلوب منت ایدرگه بعض وقتلرده بیرگان نرسه‌لرنی ملانڭ بوغازنه طغلوب آلورغه ییتشه‌لر. اگر بوقدرلی نرسه‌لر برابرنه اجرتقدیر ایدله‌رك شول‌مقدار اجرنی ویرسه‌لر بولر منت‌دن ملالر حقوق سزلقدن قوتلور ایدی. اسلام بیرینـڭ امام‌لری حالنه کلدکده اسلام‌بیرنده‌هر محله‌نڭ وقفی اولادر امام‌لر شول وقفلر ایله کچه‌لر دیو اینکان‌سز بوسوزکز باری اسلام بیرینڭ شهر امام‌لری حقنده‌غنه توغری‌در اماقریه لرنده ایسه نه‌وقف ونه‌مقف واردر. من بو حالنی اوزم اسلام قریه‌لرینڭ قرق ایللی سنه‌ده اولغانم حالده صوراشوب بلدم. هم شهرلرده امام ازله‌ب یورگوچی قریه دن کلمش وکیللرنڭ معلومات بیرولرندن بلوب سویلی‌من‌که اسلام بیرنده امام آلو احواللری بوروشده‌در. مثلابرقریه‌گه امام کره‌ك اولدی‌ایسه قریه‌خلقی اوزطرفلرندن صایلاب ایکی آدمنی امام ازله‌رگه وکیل ایدوب ییبه‌ره‌لر قریه‌وکیللری شهرلردن ازله‌ب امام‌لق اوچون امتحان بیروب شهادة نامه آلغان برشاکردنی تابالرده قریه‌لرنه امامت ایدوب ترواوچون قریه خلقنڭ امامغه سنه‌وی اجره اوچون کوبه‌ی نرسه بیرورکه راضی اولدقنی سویلیلر. شولای‌اینوب بولار برمعین‌اولغان اجره‌گه رضا اولوشوب بیتکاچ آرالرنده بریازو یاصی‌لرده قریه خلقی طرفندن کیلگان وکیللردن قوللرنی قویدره‌لرده شونڭ بوینچه شول معهود اجره‌نی امامغه بیرورگه مجبور اولالر. شولای‌اینوب هربر محله اوزلرینڭ قدرتلری ینه‌رقدر قدرلی اجر ایله‌ن امام آلوب کیته‌لر الحاصل هیچ بر محله یوق کی امامنی آرزدن بر ملك پوط بوغدای جییوب بیرودن کیم‌گه آلوب کیتسن‌لرحتی الوغراق قریه‌لر ایکی شارملڭ پوطغه یاللاب کیته‌لر آندن ماعدا امام‌لر اجرة النکاح آلوده هم الوغ میتلرنی دفن اوچون برجمیدیه صبی‌لراوچون اون غروش بش‌غروش ثمن آلمقده مختارلردر ولکن فطرصدقه‌سی تراویح اوقته ترغان شاکردکه هم قربان تیریسی شاکرلرگه‌در شول‌سببدن امام‌غه اجره‌بیرودن آغرسنمش قریه‌لر امام‌سز ملاسز توروب قریه‌لرنڭ اوچدن بری امام‌سزدر.

امام افندی وارغنچه قریه‌لرده میترکی شول قریه‌نڭ مختاری قولنده صاقلانادر مختار دیگانلری بزنگچه اصطار اصنادر امام افندی شول قریه‌گه وارووی ایله‌ن مختاردن میترکی‌نی آلادرده اوزینڭ قایوسنده‌ده وقایو آی‌ده‌خدمت‌که توتنووی‌دن شول‌یرنی نظر قیلوچی مفتی‌گه‌هم مدیرگه برمکتوب وعلم خبر یازادرده شونڭ ایله‌ن امام‌لغی تمام اوله‌در.

بونڭ ایله‌ن برابر امام افندی‌نڭ محله خاقینڭ هرایکاونده اختیارلری باقی‌در محله خلقی امام‌افندینی اوشاتماسه‌لرتییشلی حقنی حساب ایدوب ویره‌لرده تله‌گان وقتلرنده امام‌نی ییبه‌ره‌بیره‌لر امام افندی‌ده‌هکذا خلقنی اوشاتماسه میترکینی مختارغه بیره‌ده اوزینڭ نه‌وقت خدمتدن چقدغنی برعلم‌خبر یازوب مفتی‌گه اعلان ایده‌درده کینه بیره‌در.

امام محمد بن ملا محمد ولی باغدانف آدمی

۱۹۱۱ سنه ۲ نچی فینوار.

یولدز: دیار اسلامده اولدیغی کبی روسیه‌ده‌ده امام‌لر محله‌نی طاشلاوده اختیارسز توگلدرلر. نیك طاشلامیلر؟ بونده البته برمعنا بولمق کیره‌ك. امام‌لرن تربیه قیلا آلماغان محله‌لرگه امامسز قالودن آرتق جزا یوقدر. تیلمرسونلر برنیچه‌یل. شوندن صوڭ ایرکسز ازله‌رلر. اول تقدیرده اقتدارلری بولسه، معاشنی‌ده قزغانماسلر.

حروف عربیه.

ترکیه آرناودلری شیخ الاسلامغه یازو خصوصنده مراجعت قیلغانلر. بزنڭ تلمزگه عرب حرفلری کیلوب بتمیلر. لاتین حرفلری ایله یازسه‌ق، شریعتکه خلاف بولماسمی، دیگانلر. فتوا خانه بوڭا فتوا بیرمه‌گان. قرآننی باشقه حرفلر ایله یازو شریعتده ممنوع. اگرده معامله اوچون لاتین حرفن قبول ایتسه‌گز، قرآندن محروم قالورسز دیگان.

آرناود علماسی عرب حرفلرینه نقطه‌لر قوبوب اوزطاوشارینه طوغری کیترگانلر ایمش.

بو حال، دین اسلامنی قبول ایتکان هرقومده بولوب کیچکان حالدر. فارسیلر (پ، چ، ژ، گ) حرفلرن آرتدردیلر. ترکیلر (ڭ، ۋ، ه) کبی حرفلرنی آرتدردیلر. کافکازده چیچینلرایکی نقطه‌لی لاملر واوچ نقطه‌لی قافلر آرتدرغانلر. آرناودلرده برایکی حرف آرتدرسه‌لر، حروفات عربیه ایله‌هرنه‌رسه‌نی یازا آلورلر.

حروفات عربیه شول قدر اوڭایدرکه آنڭ سایه‌سنده ترکیه‌ده استینا گرافیه هنرینه احتیاجنی آرتق حس قیلمیلر.

خارجی خبرلر

بغداد یولی. پادشاهمز حضرتلری ایله گیرمانیه ایمپیراطوری ۋیلهلم پوتسدام شهرنده کورشکان وقتلرنده بغداد تیمریولی حقنده مذاکره بولغانلغی گازیته اوقوچیلرغه معلومدر. آنگلیه وترکیه گازیته‌لری بواشکه عدم ممنونیتلرن اظهار قیلوب یازغان ایدیلر. لوندوندن آلنغان تیلیگرامغه قاراغانده آنلرنڭ یازولری حکومت باشنده طوروچیلرنڭ قولاقلرینه کرگان. ایمدی مذکور یولنڭ ایکنچی لائحه‌بوینچه صالنووی حقنده آنگلیه، ترکیه وفرانسیه آراسنده کیڭاشلر باشلاناچغن یازالر.

آرناودلر. ترکیه حکومتی چورنا گوریه‌غه قاچقان آرناودلرغه کیوی قایتورغه قوشوب خبر ییبه‌رگان. اگرده قایتسه‌لر حکمگه بیرله‌یه‌چکلرن هم مقصودلرینڭ کوبسن بیرورگه راضی بولاچقن اعلام قیلغان.

ترکیه. استانبولده باب عالی یانغان وقتده آرخیفلرده یانوب تلف بولغان، دیگان خبر گازیته‌لرده یازلغان ایدی. ترکیه حکومتی یانغنده بعض لائحه‌لرنڭ گنه یانغانلغن، آرخیفلرنڭ سلامت قالغانلغن هم باب عالینڭ ٤ آی اچنده تعمیر قیلنوب بته‌چکن رسمی صورتده اعلان قیلدی.

آنگلیه وفرانسیه. آنگلیه‌نڭ باش وزیری آسکوئیت وکیللر پالاتاسنده نطق سویله‌ب، فرانسیه وآنگلیه آراسنده‌غی دوستلقنڭ دوام ایتکانلگن وحکومتینڭ ایکی آراده عسکری اتفاق یاصارغه طرشاچقن اعلام قیلغان ایدی. فرانسیه گازیته‌لری بو واشکه ممنونیتلرن اظهار ایتوب یازالر.

آؤستریه. بوداپیشت شهرنده آؤستریه‌نڭ دیلیگاتسیه‌سی طرفندن عسکری وبحری اشلرنی قارار اوچون، صایلانغان کامیسیه آؤستریو-ؤینگریه‌نڭ عسکر هم فلوط اشلرینه ٥٠٠ میلیون آقچه صرف ایتو وبونڭ اوچون، کیره‌ك قدر بورج آلو حقنده‌غی لائحه‌سن قبول ایتدی. آؤستریه حکومتی بیش آلتی یل اچنده دریدنوت اصولنده ١٦ برونینوس اشله‌تورگه هم عسکرنڭ صانن آرتدروب، خدمت مدتن ایکی یلغه قالدرورغه فرض قیلا.

میکسیکه. آمیریکه‌ده میکسیکه جمهوریتنده حکومت خلافینه اختلال چققانلغی گازیته‌مزده یازلغان ایدی. بوطوغریده فتنه‌لر همان دوام ایته. حکومت عسکرلری برنیچه کره صوغشده مغلوب بولدیلر ایدی. حاضرگی کونده اختلالچیلر خوآریس هم میکسیکو شهرلرن چولغاب آلغانلر. میکسیکه حکومتی شهرلرده بیکله‌نوب قالغان کشیلرگه یاردم ایته‌ر اوچون، ١٨نچی پولك عسکرن ییبه‌رگان ایکان. برنیچه ساعت آتشه‌دن صوڭره آنلرده اختلالچیلرغه قارشی طورا آلمیچی قاچارغه مجبور بولغانلر. هرایکی طرفنڭ تلفاتی بایتاق بولورغه کیره‌ك.

آنگلیه. آنگلیه پالیتسه‌سی بوندن مقدم آلماس ماگازیننی طالارغه قصد ایتکان وقتده پالیتسه‌یسکیلرنی ئوتر وشورگه اشتراك ایتوده شبهه‌له‌نوب، روسیه آنارخیستلرندن برایر وبر خاتوننی قولغه آلغان.

فرانسیه. فرانسیه‌ده طاڭ اسملی گازیته نیم رسمی گازیته‌دن صانالا ایدی. یعنی روسیه‌نڭ «روسیه» سی وترکیه‌نڭ «طنین» نی کبی حکومت طرفداری صانالا ایدی. فی الواقع طاڭ هر وقتده حکومت حاضره‌نی یاقلاب یازا ایدی. بوسنه باشندن حکومتنڭ خلافینه یازا باشلادی. مخالف گازیته‌لر کبی حکومتنڭ هر اشن انتقاد وتعییب ایته باشلادی. فرانسیه‌نڭ باشقه گازیته‌لری کبی مذکور گازیته‌ده فرانسیه‌نڭ روسیه ایله دوستلغینه اعتراض قیلا. بو اتفاقده هیچ بر فائده ومعنی یوق. فقط بر اسم گنه دیلر. روسیه‌نڭ گیرمانیه ایله دوستلانووی آنلرچه فرانسیه خاطرن صاقلاماوندندر. گازیته‌ده‌گی سوزلر افکار عمومیه‌گه‌ده تأثیر ایته. خلقده روسیه‌گه اوپکه‌لی. لکن اوپکه‌له‌ب قایا بارا‌چقلر؟

فلوطقه اعانه. «ناؤی ؤریمه» گازیته‌سینڭ یازووینه قاراغانده مصر پرینسلرندن بر خانم ترك فلوطینه ٥ میلیون ٢٥٠ مڭ صوم آقچه وصیت ایتوب قالدرغان. بوواقعه بوتون ترك عسکرینڭ روحی کوته‌رلوگه سبب بولغان.

ترکیه. استانبولدن آلنغان تیلیگرامغه قاراغانده بوکونلرده مدینه یاننده عربلر ترك عسکرلرینه هجوم ایتکانلر ایکان. عسکرلر کیری چیگنه باشلاسه‌لرده، مدینه‌دن یاردمگه کیلگان عسکرلر عاصیلرنی قاچارغه مجبور ایتکانلر. عاصیلر اوّلگی صوغشده ترکلردن آلغان ایکی طوبلرن صوغش میداننده قالدروب قاچقانلر. عربستانده‌غی تیلیگراف چیقلری اوزلوب بتکانلکدن، صوڭغی کونلرده‌گی صوغش حقنده خبر آلنغانی یوق ده‌لی.

◆ ◆

ترکیه حکومتی یمنگه ییبه‌رو اوچون، فرانسیه‌نڭ اشنه‌یدر زاؤودندن ١٢ دانه زور طوب صاتوب آلغان.

◆ ◆

٢٤نچی غینوارده ابرته‌گی ساعت ٤ ده استانبولده باب عالینڭ تیلیگراف شعبه‌سندن یانغن چققان ایدی. اوط بر نیچه دقیقه اچنده مجلس اعیان، داخلیه وزارتی هم سلاماق اداره‌سینڭ بنالرن چولغاب آلدی. پاژارنیلر کیلوب، یانغننی سوندرورگه طرشوب قاراسه‌لرده، مقصودلرینه ایرشه آلمادیلر. یانغنده باش وزارت بناسینڭ وکانسه‌لریه‌سینڭ ده بر قسمی تلف بولدی. تورلی وزارتلرده بیك کوب کیره‌کلی کاغذلر ایله برگه یمن تیمر یول مسئله‌لری حقنده‌غی لائحه‌لرنڭ یانوب بتکانلگی احتمال طوتلا.

یانغننڭ نی سببدن چققانلغی حاضرگه معلوم توگل. استانبولنڭ پالیتسه‌سی بو طوغریده باب عالیده خدمت ایتوچی ٦٠ قدر کشینی چاقروب، صوراشدی. اوصاللرنڭ تورتوب یاندرولرندن شبهه‌له‌نه‌لر.

تونله‌بله‌بر نامعلوم آدم باش وزارتنڭ یانمی قالغان بناسندن هم خارجیه وزارتندن کیره‌کلی کاغذلرنی اوغرلارغه کرگان ایکان. پالیتسه طرفندن قولغه آلنغان.

یانغندن کیلگان ضرر ٨٠٠ مڭ صوم قدر بار.

آنگلیه. آنگلیه‌نڭ وکیللر پالاتاسی ٢٤نچی غینوارده کارول گیبورگنڭ تخت خطبه‌سی ایله آچلدی. کارول گیبورگ پالاتا مجلسینه بارغان وقتده لوندرن اورامنده جییلغان کشیلر «یاشاسون کارول، بقسون لوردلر!» دیب قچقردیلر. کارول مجلسنی آچقان وقتده سویله‌گان نطقنده متوفی آتاسی ایدوارد یولی ایله بارورغه وعده قیلدی، هم جنوبی آفریکه‌ده شاهزاده کاننائوتسکی طرفندن پارلامینت آچلغانلغن اعلام ایتکاندن صوڭره آنگلیه حکومتینڭ یوغاری پالاتاده‌غی اوردلرنڭ حقوقلرن کیمتورگه، خدمتکارلرنی اش طابا آلماودن استراخاوات ایته‌رگه، یاپونیه بله آنگلیه آراسنده یاڭا تجارت معاهده‌سی یاصارغه هم چیت مملکت کشیلرینڭ آنگلیه‌گه هجرت ایتو اشلرن ترتیبکه صالورغه طرشاچغن بیان قیلدی.

داخلی خبرلر

داول بوران. بیك قتی بوران بولغانلقدن، تیفلیس یاقننده چیباتوردن ییبه‌رلگان پویز یولده طوقتاب قالوب قار ایله قابلانغان. بوڭا یاردمگه ایکنچی پویز ییبه‌رلگان ایکان. آنسی‌ده شول حالگه اوچراغان. بولنی چیستارتورغه ممکن توگل. باطوم اطرافنده یورو بتونله‌ی طوقتادی. کوتائیس گوبیرناسنده قار اوچ آتنادن بیرلی جاوا. حاضر قالنلغی بر ساژیندن آرتق. یول یوق. یوللرنی چیستارتقاچوق یاڭادن قار باصا. قشقی کنوده یوری طورغان حیوانلر، آچلقدن هلاك بولالر.

مسلمان فراکسیه‌سینڭ رئیسی

تفکیلف به‌له‌بی اویه‌زنده دؤوره‌نلر مجلسی طرفندن پریدؤادیتللککه صایلانغان ایکان. لکن گوبیرناتور طرفندن تصدیق ایتلمه‌گان. دؤوره‌نلر تفکیلفنڭ فاتیرینه کیلوب تأسفلرن اظهار ایتکانلر.

دارالفنونلرده چووالولر باشلانو احتمالی کوندن کون قوتله‌نه بارا. موسکؤاده ٢٧نچی غینوارده اونیؤیرسیتیتده برنیچه یوز استودینت جیین یاصاب، اوقونی طوقتاتورغه قرار بیرگانلر. لکن استودینتلرنڭ کوبره‌گی بولماغانلقدن، مسئله بتونله‌ی حل قیلنوب بتمه‌گان. اونیؤیرسیتیتکه پالیتسه کرلگان.

پیتربورغده ٢٧سنده اونیؤیرسیتیت، تیخنالاگیچسکی اینستیتوت استودینتلرینڭ بعضلری هم عالی خاتونلر کورسنده اوقوچی قزلر اوقودن طوقتالغانلر.

موسکؤاده „Голосъ Студенчества“. ژورنالینڭ اداره‌سینه پالیتسه کیلوب تنتو یاصاغان هم محررن حبس قیلوب، شول وقتده اداره‌ده بولغان ٥٠ استودینتنڭ اسم وفامیلیه‌لرن یازوب آلغان.

زلزله نتیجه‌سی. صاریباچیشیؤسکی ؤولصده زلزله‌دن صوڭ ٥٠ آرشین بوی ٤ ساژین کیڭلگنده بر یارق حاصل بولغان. تیره‌نلگی اورنینه قاراب تورلیچه. بو ؤولصده زلزله‌دن ٢٥٠ کشی اولگان.

فینلاندیه‌ده بییرکیزوندن ٢٥٣ بالقچینڭ بوز ایله آغوب کیتکانلکلری خبر ایتلگان ایدی. صوڭغی خبرگه قاراغانده، بونلرنڭ بوزلری برنیچه‌گه بولنگان. بالقچیلرنڭ بر اولشی قوطلغان. لکن وقتنده بوز اوستندن چغوب کیته‌رگه تله‌مه‌گان یوزدن آرتغراق بالقچی یاڭادن دیڭگزگه آغوب کیتکانلر. آنلرنڭ حاللری بیك خوفلی. چونکه آشارغه‌لرینه بتوب بارا ایکان. گیاسیمگفورسدن بونلرغه یاردم ایتو اوچون آزق هم طبیبلر ایله بوز یاروب یوری طورغان «سامپو» اسملی پاراخود ییبه‌رلگان.

اطراف خبرلری

زویه.

زویه اویه‌زنده مامادش قریه‌سنده صو کیترمکده اولان بر قزنی ایکی یکت اورلاب کیتوب اوچ کون جه‌رله‌ب برچوواش آولنده طوتقانلر. قزنڭ آتاسی یکتلرنڭ برسن اوترگان دیب یازالر. بواش محکمه‌گه آلنغان ایمش.

سؤیل.

سؤیل اویه‌زنده باقرچی قریه‌سینه اطرافنڭ علاج اسملی مشهور قاراغی کیلوب مهمان بولغان. شول تونده چیتده سودا قیلوچی بر کشینڭ کله‌تی باصلغان. خرجه‌سی اویده بولماغانلقدن کله‌تدن نیلر بوغالغانن بیلمیلر. بواش مأمورلر طرفندن تفتیش قیلنمقده ایمش.

امتحان.

قزان آرطی یواچ قریه‌سنده قزان سوداگیرلرندن محمدوفا عین‌الئین تربیه‌سنده اولان مکتب ابتدائیده فیؤرال ١٠نچی کوننده خصوصی امتحان باشلاناچق. اطرافنڭ اوقواوقتوغه مراقلی افندیلری امتحانمزی کوررگه اراده‌لری بولسه لطفا تشریف بیورسونلر.

احمدصفا عین‌اللین. معلم: میرزا.

بووا.

بوواده اوتوز یاشلك بریکتنڭ قزلغی ظاهر بولغان. حاضرده اسمن آلشدروب شریف جمال دیب آتاغانلر.

بوذات اوّلدن شبهه‌لی بولغانمی صوڭندن آلماشقانمی، معلوم توگلدر. فرانسیه‌ده برقز اوسوب یتکاچ یکتلککه آلماشقان ایدی. شریف جمال طوتاش بونڭ عکسیدر.

تورلی خبرلر.

∽ باکوده کونده‌لك «کونش» گازیته‌سی هم هفته‌ده بر چغا باشلاغان «هلال» گازیته‌سی تیفلیس محکمه‌سی طرفندن طوقتاتلغان.

∽ باکوده برادران اوروجفلر «یکی حقیقت» اسمنده کونده‌لك زور گازیته چغارا باشلادیلر. برنچی نومیری ٢١نچی غینوارده چقدی.

∽ موسکؤاده نشر ایتله طورغان «گولس استودینچستؤا» هم «اوترواسسی» اسملی گازیته‌لرگه بیشه‌ر یوز صوم اشتراف صالنغان.

∽ شماخیده ٦نچی غینوارده شهالدن جنوبکه طابا ییر سلکنوب کیتکان.

∽ صرؤالسکیده گوبیرناتور بولوب طورغان استریمااوخف صاراتففه گوبیرناتور ایتوب تعیین ایتلگان.

∽ سیؤاستوپولده داول بالقچیلر کویمه‌سن دیگزگه آلوب کیتکان. ٨ کشی هلاك بولغان.

∽ پادشاه حضرتلرینڭ زوجهٔ محترمه‌سینڭ تحت ریاستنده یاصالغان کامیتیتده ١٩ندن ٢٥نچی غینوارغه قدر زلزله‌دن ضررلانوچیلر فائده‌سینه ٣٨,٠٠٩ صوم ١٤ تیین جییلغان. اوّلگیلری ایله برگه ١٣٣,٨٧١ صوم ٥٨ تین بولغان. ترکستان گینیرال گوبیرناتورینه تورلی طرفدن ٢٣نچی غینوارغه قدر ١٢٧,٩١٨ صوم ٧٥ تین اعانه جییلغان.

∽ زوگدیف دیگان ییرده بر ساژیندن آرتق قار یاوغانلقدن همه اوچربزدینیه‌لرده خدمت طوقتاغان.

∽ موسکؤاده محبوسلر طرفندن اوترلگان دورت نادزیراتلنڭ عائله‌سینه پادشاه حضرتلری طرفندن پینسیه تعیین ایتلگان.

∽ آلمانیه‌ده ٢٦ و ٢٧نچی غینوارده ییر سلکنو حس ایتلگان.

∽ روسیه‌گه چغارغه تله‌گان قتایلرغه بوندن صوڭ بیش کون کارانتین یاصالاچقدر.

∽ برنچی دوما اعضالرندن نابوکف ایله کیدرین دوما طارالغاچ ؤیبورغ خطابنامه‌سینه قول قویغان اوچون پیتربورغ دؤوره‌نلری آراسندن چغارلغانلر.

∽ قرمده صالقنلق ٢٠ گرادوسدن آرتقان. آنده بوندی صالقنلر بیك سیره‌ك بولا ایکان. یالتا ایله سیمفیروپول آراسنده یول بتکان. خلق یاغارغه اوطن بیتمه‌گانلکدن هم حیوانلرغه آزق یوقلقدن بیك زحمت چیگه. طاولرده بیك کوب صارق وباشقه حیوانلر هلاك بولغان.

∽ کیفده ٢٤نچی غینوارده شهرنڭ هر ییرنده استودینتلر هم کوریستکه‌لر آراسنده تنتو یاصالوب بایتاق استودینت حبس قیلنغان.

اداره‌دن.

«روستان» کتابینڭ ١٠٤ صحفه‌لك یدی توبی باصلدی. قالغان بیش توبی فیؤرال اچنده باصلوب بتوب بو کتاب مارت اچنده یولدز مشتریلرینڭ یللقلرینه یوللانسه کیره‌ك.

بوهدیه آقچه‌نی بریولی ییبه‌روب اداره‌نی تورلی مشقتدن قوتقارغانلری اوچون یللق مشتریلرگه گنه یوللاناچقدر.

یارتی یللق آلسه‌قده، بز همان آلامز برگه هدیه ییبه‌ر کوررگز دیگان خطلرغه اعتبار یوقدر.

قزان خبرلری

شهر دوماسی. ٢٥نچی غینوارده شهر دوماسینڭ مجلسی بولدی. مجلسده ایڭ اوّل شهر طرفندن ایر بالالرغه مخصوص گیمنازیه آچو مسئله‌سی مذاکره‌گه قویلدی. مکتبلر کامیسیه‌سی بوطوغریده توزوگان پروگرامنده حاضرگی کونده دوام ایته طورغان ٤ صنفلی ایؤانوف گیمنازیه‌سن شهر اداره‌سینه آلوب ٨ کلاسلی ایتونی، مصارفینه یل صاین ٢٨ مڭ ٩٣٠ صوم آقچه طوتونی هم ١٩نچی فیؤرالده کره‌ستیانلرنڭ آزاد ایتلولرینه ٥٠ یل طولو مناسبتیله مذکور گیمنازیه‌نی ایمپیراطور ٢نچی آلیکساندر اسمی ایله آچونی معقول کورگان ایدی. لائحه سندن قزانده بالالرن اورتا مکتبلرگه بیرورگه تله‌وچیلرنڭ یلدن یل آرتا بارغانلغی هم بوسنه ٣ گیمنازیه، ٢ ریئالنی وبر تجارت مکتبینه کرورگه تله‌وچیلردن ٢٦٧ بالانڭ قبول ایتلمیچی قالغانلقلری معلوم بولدی.

دوما مکتبلر کامیسیه‌سینڭ لائحه‌سن قبول ایتوب، گیمنازیه‌نڭ نظامنامه‌سن تصدیق ایته‌رگه معارف وزارتینه طابشرورغه قرار بیردی.

شهرنڭ بایلرندن شیتینکین بوندن ٢ یل مقدم آرچاقرنده‌غی بورطنده توزه‌لمی طورغان آورو ایله خسته‌له‌نگان کشیلر اوچون، شفاخانه آچقان ایدی. آنده‌غی شفاخانه‌نڭ بناسی فقط ١٢ کاراواتلق قنه بولغانلقدن، شیتینکین بنانی زورایتورغه قرار بیرگان وبونڭ اوچون آرچا قرنده شهردن ٧٠٠-٨٠٠ مربع ساژین ییرنی اجاره‌گه آلورغه تله‌گانلگی حقنده شهر دوماسینه مراجعت ایتکان ایدی. دوما شفاخانه اوچون کیره‌ك قدر ییرنی ساژینن بر تییندن حسابلاب بیرورگه رضالق کورسه‌تدی. قزان اویه‌زی زیمستواسی حسابینه شاموف شفاخانه‌سینه ٢٠ کاراوات قویو مسئله‌سی مذاکره‌گه قویلغان ایدی. شهر دوماسی یل صاین ٩ مڭ صوم آقچه بیرو هم کاراواتلر قویو مصارفن اوزندن طوتو شرطی ایله زیمستوانڭ اوتنچن قبول ایته‌رگه قرار بیردی.

متوفی شاموف آلیکساندرف شفاخانه‌سی فائده‌سینه ١٠ مڭ صوم آقچه وصیت ایتوب قالدرغان ایدی. شاموف شفاخانه‌سی آچلغاچ مذکور خسته خانه یابلوب طورسه‌ده، بوسنه برنچی غینوارده هنرمندلر جمعیتی طرفندن ینه‌دن آچلدی. اوشبو سببدن متوفی شاموفنڭ خاتونی مذکور آقچه‌نی آلیکساندرف خسته خانه‌سینه قایتاروب بیرو حقنده شهر اداره‌سینه اعلامنامه بیرگان ایدی. دوما ١٠ مڭ صوم آقچه‌نی قایتاروب بیرورگه راضی بولدی.

آفتوموبیل شرکتی. «آوتوطرانسپورت» شرکتی اویه‌زبله شهر آراسنده یولچیلر یوروتورگه مساعده صوراب شهر اداره‌سینه مراجعت ایتکان. اگرده بونڭ اوچون ١٢ یلغه قدر امتیاز بیرلسه، آفتوموبیللر یوروتورگه اوز حسابندن دامبا ایله طاش یول یاصاتاچغن اعلام قیلغان.

سودا خدمتکارلری جمعیتی.

٣نچی فیؤرالده - پنجشنبه کون «کوپیچسکی صابرانیه» زالنده «سودا خدمتکارلری» جمعیتی طرفندن، جمعیتنڭ سرمایه‌سن آرتدرو مقصودی ایله اسپیکتاکل قویلاچق.

صحنهٔ تماشاغه آستروفسکی‌نڭ «گناهسز عیبلیلر» نام ٤ پرده‌لی کامیدیه‌سی قویلوب، کروچینین اداره‌سنده‌گی شهر تیاتری آرتیستلری وآرتیستکالری اویناياچقلردر.

«سودا خدمتکارلری» جمعیتنده مسلمان خادملرندن ده اعضالر کوب بولغانلقدن، مسلمانلرنڭ کوبره‌ك بارولری امید ایتله‌در. کوررگه ریکیمیندانسیه کیره‌ك توگل.

بیلیتلر ؤاسکریسینسکی‌ده برینو مغازینده، بالق بازارنده تروداؤی سایوز مغازینده، هر کون کیچ ساعت ٨ دن صوڭ واسپیکتاکل کوننی کوندزدن باشلاب کوپیچسکی صابرانیه‌ده صاتلادر.

«جمعیت اداره‌سی».

موزیکه کیچه‌سی

بوکون یکشنبه ٣٠نچی غنوار کیچ ٨ یارم ساعتده شرق کلوبی زالنده اسماعیل افندی علی اکبرف تحت ریاستنده استرونی آرکیستیرلر طرفندن یاڭا پروغراما ایله اوچ بولکدن عبارت موزیکه کیچه‌سی بولاچق. کیچه‌گه مشهور رومین ایله ماندالین اوستاسی ایلیبین‌ده قاتناشاچق.

اعانه. ترکستانده زلزله‌دن ضرر کورگان کشیلر فائده‌سینه عارف بخنیف ورثه‌لرینڭ پرالومنی اورامده صالومیر

يورطنده‌غی باش ماگازيننده خدمت ايتوچی پريكازچيكلردن ۶ صوم، ذه‌تسكايا پاله‌نه‌ده عبدالله‌وليدف جنابلرندن ۱۰ صوم وآنڭ خدمتكارلرندن ۲ صوم اعانه اداره‌مزگه طابشرلدی.

ايمدی آنلر فائده‌سينه ياكادن جييلغان آقچه ۴۷ صوم ۵۴ تين بولدی.

هوا. غينوار آيی كرگاندن بيرلی قزانده هوا صالقن بولوب طورا. بعض كيچلرده صالقنلقنڭ درجه‌سی ۲۸ - ۲۹غه يته.

تيمر يول مسئله‌سی. موسكوادن سبر طرفينه ياكا تيمر يول صالو مسئله‌سينڭ مارت آيندن تيمر يوللر ديپارتامينتندن قارالاچغی حقنده پيتربورغدن خبر آلنغان ايدی. ۲۶ نچی غينوارده شهر اداره‌سنده تيمر يول كاميسيه‌سينڭ مجلسی بولدی. مجلسكه ولايت زيمستواسی طرفندن صايلانغان كاميسيه‌نڭ‌ده برنيچه اعضاسی كيلگان ايدی. كاميسيه بوطوغريده اوشبو اشلرگه قرار بيردی: ۱) يكاتيرينبورغ يولينڭ قزاندن ديوليكيبيوا وطوغاش آوللری ياننده (يعنی اوّلگی لائحه‌گه قاراغانده جنوبدنراك) كيتووی حقنده طرشورغه، اگر موسكوا-قزان تيمر يولی اداره‌سی بو اشكه چنلاب كرشسه، قزان شهرينه آنڭ طرفن قوّتله‌رگه ۲) حاضرگه يكاتيرينبورغ شهرينه تيمر يول صالورغه تله‌وچی شركتلرنڭ هيچ قايوسی ايله معاهده ياصامچی طورورغه. ۳) وزيرلر شوراسنده كينيل يولی حقنده مذاكره بولغان وقتده پيتربورغ يولينڭ قزان آرقلی كيتووی خصوصنده‌غی لائحه‌سنڭ ده قارالووينه اجتهاد ايته‌رگه.

محكمه زالندن. اوچنچی كون پالاتا محكمه‌سنده ويسيلر فرقه‌سينه كروده متهم بولغان سيف الدينف هم حسينف فاميليه‌سنده‌گی آدملرنڭ اشلری قارالدی. بوندن مقدم باشقه‌لرينڭ اشلری قارالغان وقتده اوشبو ايكی آدم محكمه‌گه كيلمه‌گانلر ايدی. شول سببدن آنلرنی پاليتسه طرفندن طوتدروب، كيتردیلر. محكمه‌ده سيف الدينف بورگن صالسه‌ده، حسينف صالورغه راضی بولمادی، كوبسنچه تكبير ئه‌يتوب هم تورلی دعالر اوقوب اوطوردی.

سيف الدينف اوزينڭ بهاوی ايشان مريدلرندن بولماغانلغن سويله‌دی: «مين كره‌ستيان‌ده توگل، تاتارده توگل، ويسف‌ده توگل. بلكه بوژی پولك اعضالرندن بری. اشانامه‌گز قاراگز: ويسف بورك صالورغه قوشمی. ئه مين آگا قارامیچی بورگمنی صالدم. مين پادشاه حضرتلرينه اطاعت قيلام» ديدی. حسينف ايسه اشن محكمه‌ده قاراتورغه راضی بولماغانلغن اعلام قيلدی. «مين سزنڭ محكمه‌گزنی تصديق ايتميم. شوڭا اوچون اوز اختيارم ايله كيلمه‌دم. مينی حاضر چغارگز. اوزم يوق وقتده تله‌سه‌گز نيندی جزاغه حكم ايتگز» ديدی واوزی همان تكبير ئه‌يتووننده دوام ايتدی. محكمه رئيسی آگا طوقتارغه قوشسه‌ده، مقصودينه ايرشه آلمادی. اوشبو سببدن آنی ايكی مرتبه محكمه زالندن چغارتوب طورورغه مجبور بولدی.

پالاتا محكمه‌سی متهملرنڭ هر ايكيسن عيبلی طاوب، سيف الدينفنی ۲ يلغه، حسيفنی يل يارمغه آريستانتسكی روطقه حكم ايتدی.

بانارسف. كوب يللر شهر اداره‌سنده خدمت ايتكان هم قزانغه بوختا صالدرورغه اجتهاد ايتوب يورگان بانارسفنڭ ۲۸ نچی غينوارده وفات بولغانلغی حقنده خبر آلندی.

تشكر.

الحاج صادق عليكايف جنابلرينڭ كول بوی مدرسه‌سينه ۱۲۷ صوم آقچه اعانه قيلووينه مدرسه‌دن تشكر قيلوب يازالر.

فنی خبرو تجربه‌لر

ايليكتريك چراغی.

معلوم اولديغی اوزره ايليكتريك لامپالری اچنده المه‌ك كبی آقسل بريب كورنه. ايليكتريك قوّتی آنڭ آرقلی اوزغان وقتده نورشول يبدن چغا. بريب اوّلده آق آلتوندن ياصالا ايدی. آميريكه‌نڭ مشهور مخترعلرندن اديسون بونی بامبوك يوكه‌سينه آلشدردی. حاضرده لامپالر اچينه آق آلتون اورنينه آقسل يوكه‌گنه قويالر.

بويوكه آرزان توشه، لكن نورنی بر آز كيموته. شونڭ اوچون باشقه بر ذات كوبدن ازله‌نه ايدی.

فرانسيه كيمياگيرلرندن «كلود» جنابلری بر ذات طابدی. بو ذات هوانڭ نيون اسملی جزئندن عبارتدر. صولی طورغان هوامزنڭ ۶۰مڭدن براولوشی (....,1/6) نيون اسملی برگازدر. بونيون اون ايكی سنه مقدم گنه صيبق هوا ياصاغانده طابلغان ايدی. حاضر شونڭ نورلانا طورغان ذات ايكانی معلوم بولدی.

بوندن صوڭره لامپالر اچنده هيچ بر يب وچيق ذاتی بولماياچق. فقط قورشلری نيون گازی ايله طولغان بولاچق.

بونيون ايليكتريك قوّتی كيلو ايله صارغلت توسلی بيك قوتلی برنور بيره‌چك. لكن بوصارغلتلق نه‌رسه‌لرنڭ توسينه‌ده تأثير ايته‌چك. آل يوزلی كشی بالالرز توسلی بولوب كورنه‌چك. بونی بتررو اوچون لامپالرنڭ پيالالری برآز قزغلت ايتله‌چك. بولامپالر آلتی اولوش آرزان اولدقلری حالده ايكی اولش آرتق نور بيره‌چكلر.

بوبی مکتبندن اعلان.

بوسنه‌ده اوزغان سنه‌لرده‌گی كبی مای اونبيشندن باشلاب آغوست اونبيشنه قدر اوچ آی ايرلرگه هم قزلرغه اوقو وصنفی‌غه حاضرله‌و بولنه‌چق، ايرلردن اوچ آيغه اونبش صوم وقزلردن فقط بيش صوم آلنه‌چق وممكن قدر شاكردلرگه وخلفه‌لرگه حاضر وبو كون كيره‌ك اولان شيلر اوبراتيله چكدر. معلمه هم معلملر الچيقشی قشقی معلمه ومعلملر بولنه‌چق واصول تعليم ايله روسچه‌ده بيك يخشی بيله طورغان معلملر طرفندن اوقوتيله‌چقدر. بوبی‌ده طورو مصرفی اوچ آيغه اوتوز صومدن آرتوق چقماز. مكتبنڭ اوزنده طورغان وقتده اونبش يكرمی صوم ايله‌ده كچنورگه ممكندر. كوز كرنی بوبيغه كيله‌چك باشقه مكتب شاكردلری عربچه‌لری يخشی بولسه‌ده بر ايكی تورلی فندن معلوماتلری اولمادقلری اوچون توبه‌ن صنفلرده قالاچق اولدقلرندن، بر ايكی صنف آلغه ويوغاری بينواوچون اول ايسابده بولغان شاكردلرنڭ جای كيلوب حاضرله‌نولری اوزلری ايچون بيك لازم وبيك فايده‌ليدر. ايشتكان افنديلر (قاما) قرنده صراپول شهرينه پراخود ايله آلندن بوبی‌غه اللی چاقرمنی آت ايله رحيم اينسونلر.

خط ايچون آدريس:

Ст. Агрызъ. Вятск. губ. Сарапульск.
уѣзд. А, Бубинскому.

ناشر ومحرری: احمدهادی مقصودی.

بو آديكالون وايسلی مايلردن چن چه‌چه‌ك ايسی كيلوب طورادر. آنڭ اوستينه بيك‌ته‌ملی، هم اوزاقغه چدی طورغان ايسلی.

ايسلی مای هم آديكالون
„ديڤونی لاندش“
طاواريشچيستوا بروكار وكامپانيه‌سی
Т-ва Брокаръ и К°.

ايلك ياكی، پاتينتوۋاننی، ايكاناميچسكی
نيفتيانوی دۋيگاتللر

شۋيتسكی آكسيونيرن اوبشستوانڭ تگرمه‌ن، تاقتا يارو زاۋودلری وغيريلر اوچون تورلی ماشينالر، ايك مشهور فرانسوز فابريكی «نراپيا» وباشقه‌لرنڭ صنعی تگرمه‌ن طاشلری، ايسكی ياكه كيتلگان طاشلرنی يامار اوچون صنعی طاش قامری. بونلرنڭ هرقايوسی ايك توبه‌ن بها وغايت ييكل شرطلر ايله فقط «اوسپيخ» تخنيچسكی كانتورنده‌غنه صاتلادر.

آدريس: Техническая контора „УСПѢХЪ“ въ Казани, Поперечно-Владимирская ул., рядомъ съ Забулачной аптекой.

قزانده بازار بهالری:

۲۹ نچی غينوارده

يالقی بال، قوبرق ايله . .	۷ صوم	۵۰ تين
قوری صغر يوطی . .	۱۵ «	— «
يی صغر يوطی . . .	۵ «	۵۰ «
قوری باشماق يوطی .	۱۴ «	— «
يی باشماق يوطی . .	۴ «	۸ «
ويتكه باباغه . . .	۴ «	— «
يوبكه قوری يوطی .	۲۲ —	— «
يی آيوبكه يوطی . .	۱۰ «	— »
لوی قوری يوطی .	۱۴ «	— «
بالوی يی يوطی . .	۵ «	— «
صارق تكه‌سی . . .	— «	۶۰ «
ری صارق روسكی .	۱ «	۱۰ «
ير كلسكی صارق . .	۱ «	۳۰ «
[illegible]	«	۹۰ «
ال قوری يوطی . .	۱۰ «	— «
ل قوری يوطی . .	۲۰ ـ	۲۲ «
ورصق	۱ «	۸۰ »
ق قويان	— «	۲۰ »
وساك قويان . . .	— «	۴۰ »
ال قويان	— «	۶ »
آق تين . . .	— «	۲۵ »
بار	۱ «	۸۰ »
لكی قزل	۱۳ »	۵۰ «
ص	۲ «	— «
باشكه لادنكه	۵ »	— »
ونی طای	۳ »	— »
آق كزه‌ن	»	۵ »
قاره كزه‌ن	۱ »	۵۰ »
وری	۵	— »
ساب مايی يوطی . .	۶ «	۸۰ »
يی مای يوطی	۴ «	— «
رش اونی	«	۷۰ «
ويلغی صولی	— »	۴۶ «
اميركانسكی صولی . . .	— »	۵۰ «
صارق ايتی يوطی . .	۳ »	۶۰ «
صغر ايتی يوطی . . .	۳ —	۴ »
قوی مايی يوطی . . .	۸ «	۴۰ «
شيكر يوطی	۵ «	۶۰ »
آق مامق	۴۰ «	— »
سيری مامق	۳۶ «	— »
قاربونی ايری	۶ «	— »
قاربونی واق قاوريسز .	۱۰ «	— »
ماچی تيريسی . . .	— «	۲۵ »
ات تيريسی ايری . .	— «	۳۵ »
قه‌مكی	۳۷ —	— »

كيبت بيرله پچه‌ن بازارنده تيخۋينسكی طامغی ايله كورشی طاش بر كيبت اجاره‌گه بيرله. يكاتيرينسكی اورامده عبدالولی يونوسفدن بلشورگه.

يولدز كتبخانه‌سی

«يولدز» كتبخانه‌سی طرفندن اوشبو كتابلر نشر قيلنمشدر:

۲) (معلم ثانی) اصول تحريكيه اوزره ترتيب ايدلمش الفبای عربيدر. بو الفبانی معلم اولنی اوقوب تمام ايتكان بالالرغه، قرآننی درست وتيز اوقومغه توشندرمك اوچون تعليم ايدلور. بونڭ آخرنده (۳۰) قدر قسقا سوره‌لر بالالر اوزلری طانوب اوقورلق درجه‌ده ايری حرف وحركات ايله آچق شكلده طبع ايدلمشدر. بر آی اچنده بو الفبانی اولندن آخرينه قدر اوقوغان بالاغه طوغری قرآن كريمنی تعليم قيلنا باشلانور. حاضرده (۴) نچی باصماسی نشر اولندی بهاسی . . (۷) تييندر.

۳) (قرائت) بوكتابده قرائت عربيه وتجويد قرآن حكملری بيك آچق صورتده بيان قيلنمشدر. استاذدن قرائت ايشتمه‌گان وعلم تجويدنی اوقوماغان كشی‌ده بو كتاب ايله قرائتنی درستله‌مك ممكندر. ايكنچی باصماسينڭ بهاسی (۶) تييندر.

بو كتابلر اوچون يولدز اداره‌سينه توگل، قزان كتابچيلرينه مراجعت ايتمه‌لی.

محمود بن ابراهيم غفورف

قزانده پچان بازارنده يونوسف كورپسنده.

كيبتمزده ايرلر اوچون هر تورلی يخشی كلاپوشلر قارا كول هم ياكا مودا ايله چيگوب اشله‌نگان يفلك قاما قريلی بوركلر خاتونلر اوچون هر تورلی انجلی، چن كنيتيللی صوڭغی مودا ايله اشله‌نگان قالفاقلر، كاتنفاشيلر، ايرلر هم خاتونلر اوچون هر تورلی چينك كاوشلر هم باشماقلر هر وقت صاتلماقده‌در.

زاكاز قبول ايدلوب تيزلك ايله اولگورتوب بيرله هم صومينه ۲۵ تين زادانكه بيه‌رگان كشيلرگه پوچته ايله‌ن كوندرله‌در.

صوراوچيلرغه پريسكورانت بوش بيه‌رله.

Адресъ: Казань, Махмуду Ибрагимовичу Гафурову.

سوداگرمزنڭ باشلانووی ۱۸۶۸ سنه‌ده
تيليفون نومری ۷۷۱.

عين الدين ثابتف

گلاونی اسكلادمز قزانده
تيخۋينسكی اورامده اوز يورطمزده.
آتديليه‌مز
پچه‌ن بازارنڭ مسجد آستنده
يارمينكه‌لرده:
مكاريه‌ده مسجد قارشوسنده اوز كيبتمزده ۱۲ نچی و ۱۴ نچی نومرلرده. اربيت‌ده گاستينی ردنده. بوگلمه، مينزه‌له، بری، اوفا، استرلی طاماق، بله‌به‌ی، سمبر، چالی وغيرلرده.

آدرس: Казань, Главный Складъ Гайнутдину Сабитову.

خواجه‌سی چينكه كيتو سببلی بيك تيزلكده صاتلادر ياخشی يوری طورغان ياش آط جيككان طورمشی ايله. ياكا آشلق بازارنده سبريبرياكوف يورتندن بلشورگه.

فاتيرلر يكاتيرينسكی اورامده ايكی فاتير اجاره‌گه بيرله‌در. فاتيرلر هر برسی بيشه‌ر بولمه‌لی، آيرم بازلری، اوطن آمبارلری هم ايشك آلدنده ۋاداپراۋودلری بار. يكاتيرينسكی اورامده عبدالولی يونوسفدن بلشورگه.

اعلان

برنچی مرتبه اولارق مسلمانلر آراسنده ياوروپا اصولنده اشلنگان مسلمان قازلقلارينڭ كارخانه‌سی ۱۳ نچی ديكابردن رسمی صورتده آچلوب هر تورلی قازلقلارنی صاتماغه باشلادی. كارخانه‌مزنڭ قازلقلاری تميزربك اهميت بيرلوب حفظ صحتكه موافق صورتده حاضرلندكلرندن محترم مسلمان قرداشلرمزنڭ مشتری اولارق ممنون بولولرنده شبهه ايتمبز. كارخانه‌مزده استكا كشيلردن هر تورلی زاكازلر قبول ايتله وچيتدن صوراتوچيلارغه صومينه ۲۵ تين زادانكه ايله نالوژ ايتوبده يباره‌در.

تله‌گان كشيلرگه پريسكورانت بوش يباره‌در.

Казань, Евангилистовская ул. домъ Сабитова, Абдулла Кильдишевъ.

نيرمه‌مز ۱۹۰۹ سنه قزان ۋيستاۋكه‌سنده زور آلتون ميدال آلدی.

مغازينلرمزده هر وقت
آرزان بها ايله صاتلمقده‌در:

چن كنيتيل هم يفه‌ك ايله چيگلب اشله‌نگان اعلا طاقيه هر تورلی كله پوش، فس هم قالفاقلر، چن انجيلی كله پوش وقالفاقلرده اشله‌ب بيرگه زاكاز قبول ايته‌مز.

صومينه ۲۵ تين زادانكه بيه‌رگان مشتريلرمزگه هر طرفقه پوچته هم كانطورلر ايله نالوژنی پلاتيوژ قيلوب‌ده هيچ توقفسز يبه‌ره‌مز.

اوزمزدان آرتقان سببلی بهاسن كيمتب صاتلادر كانترولنی كاصصه نياتر آرتنده حسين طاهرف معازيننده.

اجاره‌گه بيرله ايكی محكم اسكلاد برسی طاش، برسی آغاچ. پچه‌ن بازارنده «سرای» ايشگی آلدنده.

سنتابر اورطالرنده چنقاچق ديب اعلان ايتلگان

لغت

كتابی قايبر سببلر بوينچه كيچگوب غينوارنڭ يگرمی‌سنده مطبعه‌ده باصلوب بته‌چك. حقی بر صوم
پوچطه راسخودی آسيا غوبيرنالرينه ۴۵ تين، آوروپا روسيه‌سنه ۳۵ تين
نالوژ ايله ۱۰ تين آرطق
كوبله‌ب آلدروچيلرغه آلدرولرينه كوره بهاسی كيمتلور.

آدرس: Уфа, Султану Джантюрину

كتابنڭ دورت آی صوڭغه قالوب چغوی ايچون عفو اوتله‌در. آلدن آقچه يبارگانلرگه كتاب ۲۱ غينوارده يباره‌چك.

سرای مسافرخانه‌سی

فتح الله احمد اللين نڭ

قزانده پچان بازارنده مسلمانلر ايچون «سرای» مسافرخانه‌سنی مين فتح الله احمداللين آرينداۋايت ايدوب همه نوميرلرنی ياكادان اعلا درجه‌ده چيسطا قيلوب سودامزنی دوام ايتمكده‌مز، لكن اوّلگی خوجه‌غه قاراغانده هر نوميرگه صومينه ۲۰ تين اسكيدكه برله‌ن قبول ايته‌چكمز. همه نوميرلر پار ايله جلتولا، جماعتلری ايله كيلوچی مسلمانلرغه آيرم شيرمه‌لی نوميرلر، خاتونلر هم ايرلر ايچون آيرم جلی بدرفلر حاضرله‌نمشدر، نوميرده پوچته تيليگراف وباشقه يومشلر ايچون اطاعتلی خادملر موجوددر، آشخانه‌مزده ماهر آش پشروچيلر اداره‌سنده بولوب هر وقت حفظ صحتكه موافق طعاملر حاضرله‌نه‌در.

نوميرلر ۴۰ تين‌دن باشلاب ۱ صوم ۵۰ تين‌گه قدر آيلقلاب كيلشو ايله، آط ايله كيلوچيلرگه آط قويار ايچون محكم كانيوشنيلر باردر.

تيليفون نومری ۵۳۸ نچی.

احترام ايله „فتح الله احمداللين„.

مسلمانلر ايچون «بلغار» مسافرخانه‌سی.

قزانده پچه‌ن بازارنده طراموای استانسه‌سی قارشوسنده.

همه نوميرلر ماسلننی كراسكه ايله بويالغان، الكتريق ايله ياقتريله، پار ايله جلتوله. جماعتلری ايله كيلوچی مسلمانلرغه آيرم شيرمه‌لی نوميرلر، خاتونلر ايرلر ايچون آيرم جلی بدرفلر حاضرله‌نمشدر. نوميرده پوچته تيليغراف وباشقه يومشلر ايچون خدمتكارلر، اطاعتلی خادم وخادمه‌لر موجوددر ايكی زور زالده، هر وقت مسلمان، روس وتركيه غزيته وژورناللری موجوددر. آشخانه ماهر آش پشروچيلر اداره‌سنده بولوب هر وقت حفظ صحتكه موافق طعاملر حاضرله‌نه. بوفيتده هر تورلی مينيرالنی صولر قواصلر ماردر. نوميرلر ۵۰ تين‌دن باشلاب اوچ صومغه قدر. آيلقلاب كيلشو ايله. مال آلوب كيلوچيلرگه اصقلادلر حاضردر. تيليفون نومری ۷۴۸

احترام ايله: برادران رمضانفلر.

Электро-Лито-Типографія и Словолитня Т. Д. „Бр. Каримовы“ Казань. برادران کریملر مطبعه‌سی قزانده
Редакторъ-Издатель Ахмедъ Низамовичъ Максудовъ.